

IZVORI FINANSIRANJA RAZVOJA DISTRIBUTIVNIH MREŽA

mr Aca Vučković

mr Predrag Rajković

Agencija za energetiku Republike Srbije

Izvori finansiranja razvoja iz poslovanja

Izvori finansiranja razvoja distributivnih mreža iz poslovanja:

- Naknada za priključenje korisnika na mrežu;
- Naknada za korišćenje distributivne mreže - mrežarina.

Naknada za priključenje – plitki i duboki pristup

Plitki pristup:

- finansiranje neposrednog priključka potrošača;
- nema značajnije efekte na razvoj mreže jer ne obuhvata troškove pojačanja ili izgradnje sistema iza tačke priključenja na sistem;
- u trenutku priključenja je najmanje finansijsko opterećenje za potrošača.

Naknada za priključenje – plitki i duboki pristup

Duboki pristup:

- finansiranje neposrednog priključka potrošača;
- delimično finansiranje razvoja (pojačanja ili izgradnje) distributivne mreže;
- veće je finansijsko opterećenje za potrošača, u odnosu na plitki pristup;
- određivanje troškova po dubini mreže nije eksplicitno definisano.

Naknada za korišćenje distributivne mreže - mrežarina

Mrežarina obuhvata:

- operativne troškove;
- troškove amortizacije;
- troškove angažovanja kapitala (razvoja mreže).

Mrežarina je osnovni izvor sredstava za finansiranje razvoja distributivne mreže.

Finansiranje razvoja distributivnih mreža

Mogući izvori finansiranja po poreklu kapitala:

- Sopstveni kapital;
- Pozajmljeni kapital.

Značaj odnosa sopstvenog i pozajmljenog kapitala.

Odnos sopstvenog i pozajmljenog kapitala u različitim delatnostima

Delatnost	Odnos pozajmljenog prema sopstvenom kapitalu u ukupnom kapitalu
Proizvodne delatnosti	od 50:50 (vinarije i proizvodnja duvana) do 75:25 (proizvodnja sapuna i sl.)
Poljoprivredna proizvodnja i šumarstvo	60:40
Drumski transport	71:29
Građevinarstvo	76:24
Finansijsko-bankarske usluge	od 89:11 do 97:3
Proizvodnja, prenos i distribucija električne energije	69:31
Distribucija gasa	63:37

Uloga Agencije za energetiku

- Izrada metodologija za izračunavanje maksimalno odobrenog prihoda preduzeća;
- Izračunavanje prosečne ponderisane cene kapitala;
- Utvrđivanje optimalnog odnosa pozajmljenog i sopstvenog kapitala.

Određivanje odnosa sopstvenog i pozajmljenog kapitala

- Prihvatanje računovodstvenih podataka;
- Postavljanje ciljnog odnosa.

Odnos sopstvenog i pozajmljenog kapitala u primeni u pojedinim državama

Država	Odnos pozajmljenog prema sopstvenom kapitalu u ukupnom kapitalu
Velika Britanija	50:50
Belgija	67:33
Italija	40:60
Nemačka	60:40
Slovenija	60:40
Holandija	60:40

HVALA NA PAŽNJI!

**mr Aca Vučković
mr Predrag Rajković**

**aca.vuckovic@aers.org.yu
predrag.rajkovic@aers.org.yu**

Agencija za energetiku Republike Srbije